Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U101020

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравцова Оксана Анатоліївна

2. Kravtsova Oksana Anatoliivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Гуманітарні науки. Філологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-05-2021

Спеціальність за освітою: Українська мова і література

Місце роботи здобувача: ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "ВИ.МОВА"

Код за ЄДРПОУ: 43417706

Місцезнаходження: Вулиця Маразліївська, 14 А, м. Одеса, Одеська обл., 65014, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 76.051.011

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.33, 16.21.51

Тема дисертації:

1. Функційні параметри переповідних конструкцій у дискурсивно-жанрових виявах української мови

2. Functional Parameters of Re-narrative Constructions in the Discourse-Genre Manifestations of the Ukrainian Language

Реферат/анотація:

1. У дисертації комплексно досліджено переповідні конструкції як посутні складники синтаксичної системи української мови, визначено їхній функційний потенціал у текстах художнього, наукового, публіцистичного, релігійного та епістолярного стилів. У вступі обґрунтовано актуальність теми дисертації; сформульовано мету та завдання; визначено предмет, об'єкт, методи та прийоми дослідження; описано джерельну базу дисертації; окреслено наукову новизну, практичне та теоретичне значення дисертаційної роботи; представлено особистий внесок дисертантки; зазначено інформацію про кількість публікацій, апробацію результатів дослідження, структуру та обсяг праці. У першому розділі «Теоретичні засади дослідження переповідних конструкцій у лінгвістиці» з'ясовано місце переповідних речень у практиці мовознавчих студій; визначено термінообшир низки понять, зокрема переповідного речення як модально-інтенційного

висловлення, що його застосовують для переказування певної інформації, для точного або трансформованого відтворення своїх слів чи чужих, для непрямого переповідання гіпотетичного знання; автопереповідності (самопереказування) – терміна, що позначає точне чи трансформоване відтворення власного мовлення; передорученої переповідності – моделі, яка передає прохання мовця переповісти ту чи ту інформацію, адресовану певному суб'єктові комунікації; діалогічної переповідності – комунікативного регістра, спрямованого на відтворення переповідачем розмови, у якій у минулому він був або безпосереднім учасником, або спостерігачем; кільцевої переповідності, що постає за умови, якщо адресат тим самим інформаційним каналом, яким отримав дані від переповідача, ретранслює свої думки джерелу інформації; розглянуто переповідність як композиційно-мовленнєвий складник розповідного тексту; репрезентовано базову схему, за якою відбувається інтеракція переповідача та адресата; установлено, що джерелом інформації для переповідача бувають: 1) людина як соціальна істота в плані освіти / професії / звання / посади; громадянської, етнічної, територіальної належності; релігії; статі; родинних зв'язків; способу життя / суспільного становища тощо; 2) неозначений суб'єкт, невизначеність якого детермінована певними причинами небажання переповідача вказувати на джерело інформації; 3) установа / організація; схарактеризовано методологійну парадигму дослідження. Другий розділ «Структурно-семантичні особливості переповідних речень» присвячено аналізу складнопідрядного з'ясувального речення як основного засобу вербалізації інтенцій переповідності; дослідженню часток, які маркують відтворення чужого мовлення і реалізують певну функційно-змістову семантику; визначенню суб'єктивно-модальних форм, що вербалізують переповідність (подано їхній поділ на особистісно зорієнтовані, статусно зорієнтовані та інституційно зорієнтовані); розгляду чужого мовлення в контексті маркерів переповідної модальності; виокремленню атипових засобів вираження семантики переповідності. У третьому розділі «Комунікативно-інтенційні параметри переповідних речень» проаналізовано переповідне діалогічне та монологічне мовлення; чутку як висловлення переповідного характеру, в основі якого наявне інформаційне повідомлення, що слугує дієвим маніпулятивним інструментом у межах ретрансляції інформації; інтонаційні особливості переповідних конструкцій, їхній функційний діапазон. У четвертому розділі «Переповідні конструкції в дискурсивно-жанрових виявах і стильових формах української мови» репрезентовано усебічний аналіз переповідності в художніх, наукових, публіцистичних, релігійних та епістолярних текстах. З'ясовано, що переповідні конструкції в художньому дискурсі сприяють збалансуванню переходів між репліками, уводять важливу інформацію, показують специфіку характерів персонажів; у науковому – допомагають порівняти різні думки й за потреби спричинити дискусію; у публіцистичному – реалізують волюнтативну функцію; у проповідницькому дискурсі – надають аргументативності, переконливості й декларативності словам священника; в епістолярному – вербалізують згоду / незгоду з адресатом, просьбу про допомогу, обіцянку переповісти якусь інформацію, прохання переказати подяку, вітання, співчуття, скаргу тощо. У висновках узагальнено основні результати дослідження про функційні параметри переповідних конструкцій у дискурсивно-жанрових виявах української мови. Ключові слова: переповідність, переповідне речення, переповідна модальність, комунікативна інтенція, мовець, переповідач, адресат, функція, складне речення, суб'єктивно-модальні форми, мовленнєвий жанр, стиль, дискурс.

2. The dissertation presents a comprehensive study of re-narrative constructions as an essential component of the Ukrainian syntactic system with the focus on their functional potential in the texts of artistic, scientific, journalistic, religious and epistolary styles. The introduction substantiates the relevance of the thesis. It also formulates the goal and objectives of the thesis, defines the subject, object, methods and techniques of research, describes the source basis of the thesis, specifies the scientific novelty, practical and theoretical significance of the thesis, and presents the personal contribution of the candidate for a degree. It also provides information about the number of publications, approbation of research results, and structure and volume of the work. The first section, Theoretical Foundations of Research of Re-narrative Constructions in Linguistics, the place of re-narrative sentences in the practice of linguistic research is highlighted; the term base of several concepts has been determined, in particular, a re-narrative sentence as a modal-intentional utterance used to re-narrate certain information, to reproduce, directly or indirectly, one's own words or others', to retell indirectly conjectural

knowledge; auto-reported narration (self-reported narration) as a term denoting an accurate or transformed reproduction of one's own speech; delegated re-narration as a model of the speaker's request to retell a particular piece of information addressed to a particular subject of communication; dialogical re-narration as a communication register aimed at the re-narrator's reproduction of a past conversation in which he / she was either a direct participant or an observer; ring re-narration which provides that the addressee retransmits their thoughts to the source of information through the same information channel he / she received the data from the re-narrator; re-narration is considered as a compositional and verbal component of the narrative text; the basic scheme by which the interaction of the re-narrator and the addressee takes place is represented; it is established that the sources of information for the re-narrator are: 1) a human as a social being in terms of education / profession / title / position; civil, ethnic, territorial affiliation; religion; sex; family ties; lifestyle / social status, etc; 2) an unidentified subject, the uncertainty of which is determined by some of the reasons why the re-narrator is reluctant to indicate the source of information; 3) institution / organization; the methodological paradigm of the research is characterized. The second section, Structural and Semantic Features of Re-narrative Sentences, is devoted to the analysis of a complex explanatory sentence as the main means of verbalizing the intentions of the re-narration; the study of particles that mark the reproduction of another's word and implement specific functional and content semantics; the description of subjective-modal forms that verbalize re-narration (their division into personality-oriented, status-oriented and institutionally oriented is presented); the consideration of another's speech in the context of markers of re-narration modality; the identification of atypical means of expressing the semantics of re-narration. The third section, Communicative-intentional Parameters of Re-narrative Sentences, deals with re-narrated dialogue and re-narrated monologue; rumor as a statement of a re-narrative nature based on an informative message, which serves as an effective manipulative tool within the retransmission of information; intonation features of translational constructions, their functional range. The fourth section, Re-narrative Constructions in Discourse-Genre Manifestations and Stylistic Forms of the Ukrainian Language, presents the comprehensive analysis of re-narration in artistic, scientific, journalistic, religious and epistolary texts. It is found that re-narrative constructions in artistic discourse help to balance the exchange, to introduce some important information, to show the characters' specifics. In scientific discourse, they help to compare different opinions and, if necessary, generate discussion. In journalistic discourse, they implement a voluntative function; in sermons discourse, they add give argumentativeness, persuasiveness and declarativeness to the priest's words); in epistolary discourse, they verbalize agreement / disagreement with the addressee, request for help, promise to retell some information, request to convey gratitude, congratulations, sympathy, complaint, etc. The conclusion summarizes the main research results of the functional parameters of re-narrative constructions in discourse-genre manifestation of the Ukrainian language. Key words: re-narration, re-narrative sentence, re-narrative modality, communicative intention, speaker, re-narrator, addressee, function, complex sentence, subjective-modal forms, speech genre, style, discourse.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шабат-Савка Світлана Тарасівна

2. Shabat-Savka Svitlana Tarasivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кондратенко Наталія Василівна

2. Kondratenko Nataliia Vasylivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марчук Людмила Миколаївна

2. Marchuk Liudmyla Mykolaivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Редьква Ярослав Петрович
2. Redkva Yaroslav Petrovych

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руснак Наталія Олександрівна
2. Rusnak Nataliia Oleksandrivna

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Колесник Наталія Степанівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Колесник Наталія Степанівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності



Юрченко Т.А.